

Handläggare
Anne Kammenhed
Utvecklingsledare

Remiss av motion från Ursula Savonius (L), Axel Hallberg (MP), Ann Tångmark (FNL) och Camilla Ländin (C) Stärk kommunens arbete för suicidprevention

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att avge yttrande i enlighet med vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-07, Remiss av motion från Ursula Savonius (L), Axel Hallberg (MP), Ann Tångmark (FNL) och Camilla Ländin (C) Stärk kommunens arbete för suicidprevention.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över en motion som innehåller förslag på att kommunen tar fram en handlingsplan för suicidprevention.

Vård- och omsorgsförvaltningen anser att det är viktigt att arbeta förebyggande mot suicid. Förvaltningens bedömning är att det är viktigare att ha en god samordning och kunskapsöverföring på området än ytterligare en kommunal handlingsplan. Om kommunen anser att en kommunal plan behövs, är det viktigt att ta hänsyn till det som redan görs på förvaltningarna och samordna insatserna.

Underlag för beslutet

- Förvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-07 Remiss av motion från Ursula Savonius (L), Axel Hallberg (MP), Ann Tångmark (FNL) och Camilla Ländin (C) Stärk kommunens arbete för suicidprevention
- Motion från Ursula Savonius (L), Axel Hallberg (MP), Ann Tångmark (FNL) och Camilla Ländin (C) Stärk kommunens arbete för suicidprevention 2023-09-08
- Bilaga till motion från Ursula Savonius (L), Axel Hallberg (MP), Ann Tångmark (FNL) och Camilla Ländin (C) Stärk kommunens arbete för suicidprevention 2023-09-08

Ärendet

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden har fått en remiss från kommunstyrelsen som innehåller förslag på att kommunfullmäktige beslutar att Lunds kommun tar fram en handlingsplan för suicidprevention i enlighet med motionens intentioner.

Kommunkontoret skriver att nämnden förväntas yttra sig över den i motionen föreslagna att-satsen, det vill säga nämndens bedömning av behovet av en handlingsplan för suicidprevention.

Under förra året dog 1 254 personer av suicid i Sverige. Det är fler män än kvinnor som begick suicid. Det högsta suicidtalet fanns bland män som var 85 år eller äldre¹.

Nationellt och regionalt arbete

Psykisk hälsa och suicidprevention är prioriterade områden på både nationell och regional nivå. Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att samordna arbetet med en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention som beräknas vara klar under året².

Det finns en länsgemensam handlingsplan suicidprevention 2023-2028³. Inom vård- och omsorgsförvaltningen har vi bland annat prioriterat händelseanalyser och kunskapsöverföring som tas upp i planen.

Det finns en lokal överenskommelse mellan kommuner i mellersta Skåne från år 2022 om psykisk hälsa⁴. Bland de prioriterade områdena för överenskommelsen finns suicidprevention.

---

¹ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-suicidprevention/att-forebygga-suicid/statistik-om-suicid/>

² <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/2c7f774f2d2a4da8be28135b2e032b05/underlag-nationell-strategi-psykisk-halsa.pdf>

³ <https://xn--skneskommuner-qfb.se/wp-content/uploads/2023/04/La%CC%88nsgemensam-Handlingsplan-Suicidprevention-2023%E2%80%932028.pdf>

⁴ <https://vardsamverkanskane.se/wp-content/uploads/sites/25/2023/06/Lokal-overenskommelse-om-samverkan-psykisk-halsa-mellan-Region-Skane-och-Mellersta-Skanes-kommuner-original-receipt.pdf>

Suicidförebyggande insatser inom vård och omsorg

Till vård- och omsorgsförvaltningens riktlinjer för psykisk ohälsa⁵, hör rutiner för suicidförebyggande insatser⁶. Enligt rutinerna är bakgrunden till suicid ofta komplex och många gånger förekommer flera samverkande faktorer.

Det finns skyddsfaktorer som kan fungera skyddande mot suicid. Det kan exempelvis vara goda relationer eller kontinuitet och god tillgänglighet till vården.

En viktig del i de förebyggande insatserna är att medarbetare har kunskap om suicidförebyggande arbete. Exempelvis finns den webbaserade utbildningen Suicidprevention i Svensk Sjukvård (SPiSS). Utbildningen erbjuds av Region Skåne och syftar till att öka kunskapen hos medarbetare om tidiga tecken för suicidbenägenhet.

Boende LSS utbildar medarbetare i Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA). Utbildningen, som är ett första hjälpen program för psykisk hälsa, hålls av Nationellt centrum för suicidforskning och prevention vid Karolinska Institutet. Utbildningen går ut på att träna instruktörer som i sin tur utbildar andra. För att bli bättre på att identifiera riskbeteenden, har boende LSS också handledning i suicidprevention och andra utbildningar för medarbetare.

Suicidförebyggande arbete gällande medarbetare

Motionen innehåller bland annat förslag på att det ska finnas en checklista vid medarbetarsamtal. Sedan år 2016 innehåller det systematiska arbetsmiljöarbetet föreskrifter om den psykosociala arbetsmiljön⁷.

Föredragning

Bakgrunden till suicid är ofta komplex och många gånger förekommer flera samverkande faktorer. Samordning av suicidpreventiva insatser kan skapa fokus på frågan i arbetsgrupper och uppmärksamma verksamheter på vilka åtgärder som behövs. Det är viktigt att samordningen utgår från det som redan görs på förvaltningarna.

---

⁵ Riktlinje Psykisk ohälsa och/eller skadligt bruk och beroende 2022-10-26 dnr VOO 2022/0364 https://inloggad.lund.se/globalassets/dokument/1_service/vara-arbetssatt/vard--och-omsorgsarbete/psykisk-ohalsa/voo-psykisk-ohalsa-och-eller-skadligt-bruk-och-beroende---riktlinje.pdf

⁶ Rutin Suicidförebyggande insatser 2022-07-12 dnr VOO 2022/0417 https://inloggad.lund.se/globalassets/dokument/1_service/vara-arbetssatt/vard--och-omsorgsarbete/psykisk-ohalsa/voo-suicidforebyggande-insatser---rutin.pdf

⁷ Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)

Vård- och omsorgsförvaltningen anser att det är viktigt att arbeta med kunskapsdelning. Det är de som är experter på psykisk hälsa och suicidprevention som ska förmedla kunskap till våra medarbetare på området, exempelvis genom utbildningen SPiSS som Region Skånes psykiatri har tagit fram.

Beredning

Ärendet har beretts på vård- och omsorgsförvaltningen samt i samtal med andra förvaltningar.

Konsekvenser för personer med funktionsnedsättning

Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning samt funktionsnedsättningar som medför att personen blir beroende av andra personer, är riskfaktorer för suicid⁸. Det är viktigt att arbeta systematiskt för att minska suicid.

Barnets bästa

Under 2022 vårdades knappt 2 000 barn 10–17 år i specialiserad öppen eller slutenvård för någon form av självskada och årligen dör runt 22 barn i åldern 10–17 år i suicid⁹. Det är viktigt att arbeta systematiskt för att minska suicid.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Anne Kammenhed
Utvecklingsledare

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd: Akten samt svar till kommunstyrelsen. kommunkontoret@lund.se

För kännedom: Handläggaren

---

⁸ Kunskapsguiden, webbplats från Socialstyrelsen i samverkan med andra myndigheter och aktörer, sidan Risk- och skyddsfaktorer för suicid: <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/psykisk-ohalsa/suicid-och-suicidprevention/risk--och-skyddsfaktorer-for-suicid/>

⁹ Folkhälsomyndighetens rapport publicerad 231010, artikelnr: 23096, Psykisk hälsa och suicid i Sverige – Statistik om nuläge och utveckling fram till 2022